No. 1324

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5,00; voor de buitensteden ƒ6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 29 AUGUSTUS.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 28 Augustus.

Het zal onzen lezers niet uit het gehengen zijn gegaan, hoe wij in vorige jaren ons altijd bereid hebben getoond, en onze vrienden hebben aangespoord, om, zonder aanzien van geloofs-begrippen, met andersgezinden, tot het bekomen van goede keuzen voor de Generale en Provinciale Staten, zamen te werken, als men zich omtrent de beginselen der kandidaten verstaan kon. Van katholijke zijde werd die zamenwerking beproefd, en, met de meeste goede trouw aangevangen, tot het einde toe doorgezet. Het is onnoodig te herinneren *hoe* van protestantsche zijde de zamenwerking werd beloofd en uitgevoerd. Het staat een ieder nog voor den geest, en de resultaten zijn in de statistiek van bovengenoemde staats-ligchamen zigtbaar.

Na alzoo herhaaldelijk de proef te hebben genomen, in hoe verre het mogelijk is, om met onze protestantsche ingezetenen de handen in een te slaan tot welzijn van het gemeenschappelijk vaderland, hebben wij in de verkregene uitkomsten geen aansporing gevonden, om de proef te herhalen. Waar de gemoedelijk aangebragte hulp der Katholijken aan Protestanten door een fanatieken geest van uitsluiting wordt bejegend; daar is eensgezinde zamenwerking moeijelijk. Wordt door zulke handelwijs in plaats van eensgezindheid geen verdeeldheid aangekweekt?

Voorzeker, en wij betreuren 't zeer. Doch men zou zich vergissen indien men veronderstelde, dat wij 't alleen betreurden om de miskende belangen der Katholijken. Naar onze meening lijdt onder die verdeeldheid het vaderland het meest; de Katholijken als Katholijken integendeel, minder.

Wat beteekent het voor de wezenlijke belangen der Katholijken, als de Protestanten hen trachten te verstooten uit de raadzalen der Tweede Kamer, der Provinciale Staten, en misschien nu ook uit de Gemeentebesturen? Voordeelig is het den Katholijken niet, dat bekennen wij gaaf. Evenwel de schade is niet zoo gewigtig als men denkt, althans voor de groote belangen der Katholijken.

Wel is het onaangenaam voor den Katholijk, dat hem eer en invloed wordt geweigerd omdat hij katholijk is. Wel is dat gemis van eer en invloed hem persoonlijk en tevens zijnen geloofsgenooten nadeelig in vele dagelijksche aangelegenheden. Wel is in dat stijf doorgezet systeem van uitsluiting der Katholijken eene soort van propaganda gelegen, waardoor trage Katholijken soms tot heele of halve verzaking van hun geloof worden gebragt, en twijfelende Protestanten er van worden terug gehouden om de waarheid te zoeken en te omhelzen in de Katholijke Kerk. Al die bezwaren vereenigd hebben een niet te ontkennen gewigt; vooral het laatste, dat met de geheime genootschappen zamenwerkt, om door stoffelijke middelen, dat is, in plaats van door overtuiging en waarheid, door geld, eer en aanzien, met andere woorden, door het vuige tijdelijk eigenbelang, het kwijnend Protestantisme nog wat in 't leven te houden. Dit wanhopige middel werkt ongetwijfeld op de zwakken. Maar bij de groote beweging, die thans alom in de wereld, de godsdienstige kwestien op den voorgrond stelt, kan zulke onmagt verradende propaganda slechts tijdelijk eenige schade aanbrengen. De beroering toch, die de gansche maatschappij heeft aangegrepen, en niet nalaat ook hier hare zorgen te baren, noodzaakt de menigte, zoowel als de bijzondere personen, de oogen verder uit te strekken dan tot het stuk brood dat men eet, of tot de onderscheiding, waarmede men zich vleit. Vroeg of laat moeten de vooroordeelen weg vallen, om een elk, die gemoedelijk is, te overtuigen, dat eene eeredienst, die men door stoffelijk genot, in plaats van door waarheid wil staande houden, niet de ware zijn kan. Waar men het lichaam voedt ten koste der ziel, daar is blijkbaar een beginsel van verderf werkzaam.

Overigens kunnen de groote belangen der Katholijken weinig lijden bij de miskenning, die hun van hunne Protestantsche landgenooten ten deel valt. Hunne regten zijn niet slechts zeer duidelijk in de grondwet opgenomen, maar zij zijn daarenboven zoo vast in de politieke opinie gevestigd, dat het moeilijk zal vallen daaraan te kort doen. En mogt al eene of andere factie in het land zulks beproeven; de Katholijken, zijn zij al zwak vertegenwoordigd in de officieele kringen, die de wet maken voor het land, de provincie of de gemeente, zij zijn te talrijk, dan dat zij eenige duurzame miskenning hunner regten hebben te vreezen. Daarbij komt dat de tijds-omstandigheden er niet naar zijn, om twee vijfde gedeelte van onze bevolking in het dierbaarste en heiligste wat zij bezitten, te grieven. De toestand van Europa, zoowel als van Nederland, gedoogt niet dat men zulk een gevaarlijk spel aanvange. De politieke en godsdienstige partijschap van onze protestantsche landgenooten onderling is reeds te groot, dan dat een staatsman het wagen kan ook nog de Katholijken tot den strijd uit te tarten, en daardoor den reeds zeer hagchelijken toestand nog op gevaarlijker wijze te verwarren, — vooral als men het oog gevestigd houdt op de woelende hartstogten, die den grond van Europa ondermijnen, elken dag dreigender en dreigender worden, en vroeg of laat een vuurstroom van vernieling en verwoesting over Europa zullen trachten uit te storten.

Wij komen heden terug op de brochure van den heer van der Horst, *Het huwelijk van Willem van Oranje met Anna van Saksen*, met het doel om een der daarin behandelde punten in beschouwing te nemen, dat, als bijdrage tot de kennis van het karakter van den Zwijger, in bijzondere aandacht verdient genomen te worden.

Het ging niet aan, dat Oranje, welken invloed hij toen ook reeds moge bezeten hebben, tegen den wil van den Graaf, een huwelijk sloot met Anna van Saksen. Welke daarvan de gevolgen zouden geweest zijn, springt in het oog. Graaf Philips III zou in dat huwelijk niet anders kunnen gezien hebben dan een daad van feitelijk verzet tegen de verordeningen, welke Oranje, als hoofd der Justitie, geroepen was ten uitvoer te leggen (Bilderdijk, Dl. VI, blz. 26), en Oranje's val ware onvermijdelijk geweest. Het was dus dringend noodig den Graaf te sparen, hem niet de minste aanleiding tot achterdocht te geven, hem veeleer te bevestigen in zijn vertrouwen op Oranje's gehechtheid aan de Katholijke Kerk en hem zelfs in den waan te brengen, dat Anna, met Oranje zich in den echt begevende, zich tot het omhelzen van het katholijk geloof verbinden zou — om alzoo 's Graven goedkeuring te verwerven op het huwelijk, dat hij zich voorgenomen had met Anna van Saxen aan te gaan, »*à cause de sa fortune et de sa parenté.*"

Vele en onwederlegbare bewijzen worden door den heer van der Horst aangevoerd, ten blijke dat Willem van Oranje geene moeite spaarde, om den Graaf, zoowel als de Landvoogdes en Granvelle, door alle middelen, gunstig te stemmen voor het door hem gewenschte huwelijk. Opmerkelijk zijn zijne tot dat doel afgelegde verklaringen. Te opmerkelijker, wanneer men ze in verband brengt met zijne later in Duitschland gegeven verklaringen.

Eene en andere van die verklaringen behooren aangeteekend te worden. »Wat de godsdienst betreft, schreef hij aan den Koning (Gachard, *Correspondance* II, p. 480), Uwe Majesteit kan verzekerd zijn, dat dit het punt is waarover ik het meest gedacht heb, en dat voor alles vooruitgezet is geworden, en zonder welks afdoening ik niets had willen ondernemen. Maar, wijl de familie, op de betoogen welke haar gedaan zijn, geene zwarigheid maakte en alles aan mijn wil en mijne discretie overliet, verzeker ik Uwe Majesteit, dat ik mij hierin naar haar genoegen zal gedragen, daar mij niets meer ter harte gaat dan onze ware katholijke godsdienst!" Niet minder stellig is de verklaring weinig tijds daarna aan de Hertogin van Parma gegeven (Gachard, *Correspond. de Guillaume*, etc. II, p. 459): »Ik ben niet in gebreke willen blijven uwe Hoogheid te berigten, dat, daar ik.... onderrigt ben van de bestaande troebelen in het prinsdom Oranje, ik, uithoofde van de bijzondere toegenegenheid, welke ik aan onze ware en oude godsdienst, vijandig aan die nieuwe en ongelukkige sekte, toedraag, denzelfden dag geschreven heb, van niet te dulden dat iets geschiede in strijd met ons geloof en onze godsdienst.... Ik ben wel bedroefd dat ik niet ijlings in alles kan voorzien... *Dát weet God,* Mevrouw!" In gelijken geest luidt de gelijktijdige verklaring aan den toen reeds van harte door hem gehaten Granvelle (Gachard II, p. 461): »Ik ben zeer bedroefd te zien dat die verfoeijelijke ketterijen overal toenemen (*méchantes hérésies*; de heer Arend, II, 73, vertaalt »*méchantes*" door »verfoeijelijk." Wij houden ons aan *zijne* vertaling.)" Wie zou niet geloofd hebben dat zulke verklaringen alle vertrouwen verdienden (1)?

Intusschen meende graaf Philips III voorshands zijne goedkeuring aan het meegedeelde huwelijksplan, des ondanks, te moeten ontzeggen. Willem van Oranje werd naar de hertogin van Parma verwezen, en deze kreeg in last zich, nauwkeuriger nog en vollediger op het punt van Anna's godsdienst te informeren. Wat had Oranje toen te antwoorden? Aan Granvelle, wel is waar, had hij beloofd, dat de prinses katholijk zou worden: doch, merkt de heer van der Horst aan, »nu hem het bewijs dier belofte werd afgevraagd, nu blijkt het dat hij meer beloofd en verzekerd had, dan hij beloven en verzekeren kon;" weshalve hij, als openbaar is uit zijn nauwkeurig aangeteekend gesprek met de Landvoogdes, door den auteur uit Reiffenberg teruggegeven (blz. 15–29), tot uitvlugten, tot spijtige en zelfs ietwat dreigende taal zijne toevlugt nam.

Die uitdrukking van spijt en wrevel was echter, bij den prins, maar voorbijgaande. Hoogen prijs schijnt hij er op gesteld te hebben, dat de Graaf, evenmin als de Landvoogdes en Granvelle zijnen ijver voor de »oude ware, katholijke godsdienst" niet in twijfel trekken. Weinig tijds daarna onderhield hij zich dan ook, of schreef hij althans zich te Deventer onderhouden te hebben, met de afgevaardigden van den hertog van Saksen, »nieuwe zwarigheden makende omtrent de godsdienst," gelijk hij aan Granvelle schreef en aan de Landvoogdes, en eene particuliere verklaring dienaangaande »*de la damné*" verlangende, om aan Zijne Majesteit alle bezorgdheid te ontnemen en *wien mij zelven zoo veel te meer gerust te stellen.*" IJveriger en gemoedelijker Katholijk zal er dus, in het oog van hen, aan welke de Zwijger een hoogen dunk wilde inboezemen van zijne godsdienstige teergevoeligheid, wel niet geweest zijn, dan — Willem van Oranje.

Verkregen de hertog van Saksen en de keurvorst van Hessen eene gelijke aanleiding om hem evenzoo als zoodanig te beschouwen? Deze vraag wordt beantwoordt door den heer van der Horst op eene wijze die van zijnen schranderen kritischen zin getuigenis draagt, in volgende hoofdstukken van zijne brochure, waarop wij later hopen terug te komen.

Het Socialismus in Zwitserland.

Onder dezen titel bevat de *Deutsche Volkshalle* den onderstaanden opmerkelijken brief dd. 3 Augustus:

»In een geruimen tijd heb ik u niets meer nopens mijn ongelukkig vaderland geschreven. Er is echter iets dat de algemeene opmerkzaamheid verdient op te wekken, en dat ik u heden mededeelen wil, namelijk *de Socialistische beweging in het kanton Bern*. Gij weet reeds welk wetsontwerp de regering tegen de verbreiding en regtvaardiging van de leer des diefstals, die hoofdleer van het communismus, voor den grooten raad gereed maakt, en hoe Stämpfli, de schoonzoon van den thans werkelijk gestorven Wilhelm Snell uit Nassau, tegen dit ontwerp volksvergaderingen heeft gehouden en petitien en onderteekeningen aan den hoogen raad bij-

---

(1) Verklaringen als de boven aangehaalde zijn in menigte in 's prinsen correspondentie te vinden. Dit schrijvende valt ons oog op hetgeen hij aan den heer de Chantonay schreef (*Archives*, T. I, p. 106): vol ijver is hij voor „*nostre vraye et anchienne religion.*" In zijn prinsdom heeft hij reeds twee of drie overtreders der verordeningen doen vatten, de „*chiefs et principaulz des dits tumultes et désordres, pour être chastiez selon l'exigence de leurs démérites et mésuz.*" Hij wil niet dat zijn stad en prinsdom den naam hebbe van „*spelonque et retraite de telles gens réprouvés, séditieux et mal conditionnés* (*Archives* I, 106)." Zijne verklaring van een weinig later uit Breda, dd. 15 Nov. 1561, aan den Paus, waarin hij de nieuwe leer qualificeert als: „*illa hæretica pestis*, ... ketterpest," is te bekend om vermeld te worden ... min, reeds een jaar vroeger, te Dresden ... *sich fleiszig beim Evangelischen* ...

een verzameld heeft. Daarbij heeft Stämpfli het echter niet gelaten. Hij die het zevende gebod als afgeschaft beschouwt, en daarom ook niet dulden kan dat men de regtvaardiging des diefstals niet openlijk zou mogen staande houden en verbreiden, vond er geene ongerijmdheid in om in den grooten raad en in zijne *Berner Zeitg.* de Patriciers te beschuldigen, dat zij in den revolutietijd millioenen uit de Bernsche Staatskas gestolen, en tot hun voordeel aangewend hadden. In geval dit nu waar ware, moest hij hen dan niet vereeren als de toonbeelden van het communismus en tot zijne makkers zeggen: doet ook alzoo? De Patriciers, die geenszins van gevoelen zijn, dat *eerlijk man* en *dief* dezelfde beteekenis heeft, hebben Stämpfli wegens die aantijging een half honderd duellen opgedrongen; doch hij weet zich te redden. Hij houdt zijne verklaring vol met zulke hardnekkigheid, dat de regering zich genoodzaakt acht den afloop der bijzondere strijden niet af te wachten, maar eene commisie van onderzoek te benoemen, ten einde na te verschen, of de hatelijke beschuldiging waar is, ja dan neen. Zij kiest voor deze Kommissie conservatieven en radikalen. De laatsten willen echter niet bij de eersten zitting nemen. Stämpfli tiert het gansche land door dat de commisie niet onpartijdig is. Hij trommelt overal volksvergaderingen bijeen, en stelt hun voor hoe thans het tijdstip gekomen is om de millioenen, welke de Patriciers ten tijde der afscheiding van Staats- en Stadsbezittingen in het jaar 1803 onregtmatig aan de stad of aan de burgerij van Bern hebben toegevoegd, en de millioenen die zij reeds vroeger in de revolutie in hun eigen zak hadden gestoken, ten behoeve van het land en van het volk wederom te veroveren. Hij belooft hun dat daaruit de schier ondragelijke armenbelastingen, die thans de gemeenten drukken, kunnen bestreden en het krediet hersteld worden.

»Het volk, dat is de massa der volkshoopen, hoort hem met open mond aan, steekt de hebzuchtige handen voor zijne voorstellen in de hoogte, en onderteekent de petitien aan den grooten raad, waarin een onpartijdig, dat is, een *stämpfli-achtig* onderzoek van de dotatie der stad Bern en van de vermoedelijke verkwisting van het vermogen van den staat door de Patriciers, gevraagd wordt. De regering ziet die woelingen aan, omdat zij welligt volgens de letter der door Stämpfli en Oehsenbein in het jaar 1846 bewerkte constitutie, meent de volksvergaderingen niet te mogen belemmeren. Zij meent welligt, even als de regering van Neuhaus in het jaar 1846, dat de volksvereenigingen niet zeer talrijk zijn, dat de groote meerderheid der rustige burgers aan Stämpfli's woelingen geen deel neemt, en dat de regering door een op regt en waarheid gegrond berigt alle logens der radikalen wederleggen en hen voor de gansche wereld beschaamd maken kan. IJdele misleiding, welke zij zeer waarschijnlijk met haren ondergang zal boeten. Sedert wanneer toch zijn de revolutiën uitgegaan van de meerderheid? Waren het niet altoos brutale minderheden, die de regeringen omver wierpen en aan de meerderheden hunnen geweldadigen wil hebben opgedrongen? Wanneer en waar zijn revolutionairen door bewijzen van regt en waarheid beschaamd en geslagen geworden? Tegen de revolutie waar zij zich uiterlijk *door geweld* wil doen gelden, bestaat slechts een enkel afdoend middel — *het geweld en het zwaard*. Wie dit middel tegen haar in volle maat en vroegtijdig aanwendt, gaat ten gronde. Tegen de revolutie die den gemoederen wordt ingeplant, staat insgelijks slechts één enkel middel over, het is het katholijke Christendom; wie die inwendige revolutie van den geest zonder dat middel meent te genezen, bevindt zich in dwaling. De regering van Bern heeft dezen keer te doen met de uitwendige, met de werkende revolutie; daarom gebruiken zij het geweld en het zwaard; zoo niet, dan kan men zonder profeet te zijn, haren ondergang en zelfs haren haastigen ondergang voorspellen. Haar tegenstander heeft een steunpunt in het bondsgezag, hij is president der nationale vergadering geworden. In het openbaar en met gejuich werd te Bern, te Lausanne en te Geneve deze keuze als eene oorlogsverklaring tegen de Berner regering gevierd. Dat is veel beteekenend. Het westen regeert inderdaad Zwitserland; het is geheel en al aan het communismus en socialismus overgegeven. Bijaldien Stämpfli ten tweeden male meester wordt in Bern, dan zal hij zonder eenigen twijfel zijne heerschappij niet enkel op den wankelenden wil van het Bernsche volk, maar op eene ijzeren, centraal-heerschappij in Zwitserland willen vestigen. Fransch Zwitserland zal met zijne vereenigingen daartoe medewerken. Dan zal Druey zich aan het hoofd stellen en Dictator van Zwitserland zijn, en Zwitserland zal dan zijne laatste krisis naderen. Wanneer echter de regering van Bern thans echter nog met krachtige hand de teugels vatte, en Stämpfli zijne woelingen belette, dan konde zij misschien Zwitserland nog voor die krisis behoeden. Ontegensprekelijk is de taak bij de vijandige stelling van het Bondsgezag zeer zwaar. Ik verklaar dat de Berner regering niet de noodige vastberadenheid bezit, om die ten uitvoer te brengen, en uit dien hoofde zal zij bezwijken. De naaste toekomst zal dit leeren."

De Britsche regering bevindt zich, naar luid der katholijke bladen in het Vereenigd Koningrijk, reeds in eene groote verlegenheid wegens hetgeen thans in Ierland voorvalt. De *Tablet*, de *Freeman* en de *Nation* doen dit opmerken. Eerstgenoemd dagblad bevat het volgend artikel:

»Wij dagen de regering niet uit om geregtelijke vervolgingen aan te vangen; doch wij verzoeken haar evenmin om zulks niet te doen; wij willen slechts aanstippen, dat zoo zij rustig aanschouwer blijft van hetgeen op dit oogenblik bij ons voorvalt, het zonneklaar zal blijken, dat na een langdurigen en vervelenden strijd, waarin alle elementen van kracht, menschelijkerwijze gesproken, zich aan de zijde onzer vijanden bevonden, de regering zich gedwongen ziet om op de vernederendste wijze het onderspit te delven; vermits haar de kracht ontbreekt om het minst artikel van hare eigene wet ten uitvoer te leggen, en zij aldus zoo veel vernederingen zal hebben ondergaan, alleen om de groote en schitterende zegepraal des geloofs, des H. Vaders, ja des Almagtigen, op haar onverstandig fanatismus te doen behalen.

»De wil van de *meeting* der Katholijken, die zich belast met hun eene betere toekomst te verzekeren, zal dan voldoende geweest zijn om te bewerken dat de zegekar van Ierlands Primaat, Mgr. Cullen, Aartsbisschop van Armagh, in één oogwenk den denkbeeldigen slagboom omver werpe, welke gedurende zes maanden door Lord Russell en zijne medehelpers met zoo veel moeite is opgerigt.

»Wat ons betreft, wij zullen nimmer van de waarheid afwijken. Wij voor ons gelooven even vast dat Kardinaal Wiseman aartsbisschop van Westminster is, als wij gelooven aan God in den hemel; voor ons is Mgr. Cullen wel degelijk aartsbisschop van Armagh; Mgr. Murray, aartsbisschop van Dublin, enz.

»Wij stellen dus voor, om hun even als vroeger de titels toe te kennen, die hun Gods Kerk heeft verleend. Maar van den anderen kant is het even onwederlegbaar, dat zekere heer Sumner zelfs geen Doctor in de theologie is, en derhalve veel minder een priester, bisschop of aartsbisschop; men doet dus de waarheid te kort, zoo men dien man noemt aartsbisschop van Canterbury, of zelfs Dr. Sumner. Voortaan zullen wij dien *christen* dus met geen anderen naam noemen dan: de heer Sumner, en wij zullen ook geen anderen regel aannemen om zijne ambtgenooten in Engeland aan te duiden."

De Katholijke Associatie in Ierland groeit dagelijks aan. Graaf Shrewsbury heeft mede zijne adhaesie aan die beweging geschonken.

Onder de fanatieke ultra-protestantsche bladen in Engeland, die het ministerie onophoudelijk met luide kreeten lastig vallen om de strafbepaling der titel-wet toch ten spoedigste op de Katholijken toe te passen, bekleedt de *United Service-Gazette* eene voorname plaats. Deze dwingt als het ware de regering geen oogenblik te toeven om aan die wet gevolg te geven, vermits het proces verbaal der katholijke *meeting* te Dublin wel degelijk een officieel stuk is, onderteekend door de Roomsche bisschoppen met hunne verboden titels. Zulk eene uitdaging mag niet straffeloos worden geduld, zegt het blad, en de regering is verpligt die heeren daarvoor gevoelig te kastijden. Het blad schijnt echter te vermoeden dat zulk eene vervolging het volk alligt in beweging kon zetten; immers het raadt tevens het bestuur aan, het leger in Ierland op eene beduidende wijze te versterken.

Het blad heeft voorwaar geen ongelijk. Immers op het te Dublin gegeven feestmaal ter eere van den Ierschen vertegenwoordiger Reynolds, werd eene toast uitgebragt op den grooten Pius IX, wiens wereldlijke magt wel beperkt was, doch wiens geestelijk gezag geëerbiedigd werd door 200 millioen Katholijken, over den geheelen aardbodem verspreid. De heer Reynolds beantwoordde dien feestdronk met eene toespraak vol geestdrift en kracht. »Voorwaar zeide hij, indien Lord Russel zijne titel-wet in werking wil brengen dan zal het noodig zijn dat men eerst het leger verdubbele, *want indien de regering het wagen mogt, de hand te slaan aan den geheiligden persoon eens Bisschops, dan zal zij zich eerst tot hem een weg moeten banen over de lijken van duizenden mijner geloofsgenooten*."

De *Tuam Herald* berigt dat aan Mgr. den Aartsbisschop van Tuam, bij zijne terugkomst van de katholijke *meeting* te Dublin, in de stad waar zijn zetel is gevestigd, eene luisterrijke hulde door de bevolking is bewezen. Een muzijkkorps speelde onder zijne vensters het bekende air *the conquering hero comes*. (daar komt de held, de overwinnaar aan.) Z. Hoogw. bedankte de brengers dezer serenade uit het geopende vensterraam, en de talrijk verzamelde menigte uit de aanzienlijkste standen der maatschappij begroette den Prelaat met de luidste en hartelijkste toejuiching.

Eenige dagbladen hebben gemeld dat Z. Em. de Kardinaal Aartsbisschop van Westminster voor zijn persoon, en als hoofd der commissie tot opbouw der Katholijke Kathedraal te Londen, eene aanzienlijke som had verloren bij het faillissement van zekeren heer Castelli te Londen. De *Times* verklaart dit berigt voor onwaar.

Men schrijft uit Brugge: »De rev. John Charles Earle, die sedert vele jaren rector was te Christ-Church, in het Engelsche graafschap Wiltshire, heeft het Protestantisme afgezworen in handen van den Eerw. Dujardin, en is in de kerk der Redemptoristen gedoopt.

»Zeven kinderen hebben het katholijk geloof omhelsd in de kerk der Engelsche religieusen te Brugge. De Eerw. Isacq, directeur van dat gesticht, heeft hunne geloofsbelijdenis ontvangen. Zij zijn de kinderen van den rev. J. H. Woodward, voormalig rector der belangrijke parochie St. James te Bristol, die voor drie maanden in den schoot der Katholijke Kerk is opgenomen. Die plegtigheden waren zeer treffend voor de talrijke aanwezigen."

Wij vernemen dat dezer dagen alhier een persoon is gearresteerd, die door de justitie wordt vermoed de dader te zijn van den moord, den 17 dezer onder Amstelveen gepleegd.

Heden morgen is te 's Gravenhage uitgegeven, het navolgende bulletin:

»Gisteren avond heeft zich bij H. M. koortsverheffing opgedaan, waardoor de nacht slapeloos is doorgebragt. De jonggeboren Prins is redelijk wel, doch minder rustig.

(*Get.*) J. G. Vorstman, Dr. Vinkhuizen."

Z. M. heeft 1e den luit.-kol. A. W. de Bruijn, chef van het wapen der artillerie bij het depart. van Oorlog, vergund het aannemen en dragen der versierselen van ridder der orde van St. Anna, 2de klasse, in brillanten, hem door Z. M. den Koning van Rusland geschonken; 2e Mr. H. Guichard Abresch, eervol ontslagen als burgem. en secr. van Zuidhorn en Grijpskerk; 3e benoemd: tot burgemeester van Zuidhorn Jhr. Mr. R. A. Quintus, mede burgemeester van Oldekerk, en tot burgemeester van Grijpskerk, Mr. A. J. Hesselink.

'sGRAVENHAGE, 28 Aug. Eergisteren is de heer de Hazebomme, adjudant des Konings naar H. M. de koningin-moeder te Soestdijk vertrokken, met de kennisgeving der bevalling van H. M.

— Gisteren heeft in het register van den burgelijken stand alhier de inschrijving plaats gehad der geboorte van den Doorl. Prins, die daarbij de namen heeft bekomen van Willem Alexander Carel Hendrik Frederik.

— Z. M. heeft heden middag ter ... de[illegible] missie uit de Eerste Kamer der Staten Generaal ontvangen tot het aanbieden van het adres van gelukwensching bij de bevalling van H. M. de Koningin.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Woensdag 27 Augustus.

In deze zitting heeft de voorzitter kennis gegeven dat door de afdeelingen tot leden van de commissie tot het opstellen van een ontwerp van adres aan den koning zijn benoemd de heeren: Martens v. Sevenhoven, Philipse, de Brauw en Cremers. Die commissie heeft haar ontwerp ingediend, dat ter tafel gebragt en naar de afdeelingen verzonden wordt.

De zitting wordt daarop voor eenigen tijd gescheiden.

Nadat de vergadering heropend was, heeft de voorzitter ter tafel gebragt het adres aan den Koning, zooals het, na onderzoek in de afdeelingen, door de commissie was gewijzigd. Op verlangen van sommige leden, is dat adres onmiddellijk in beraadslaging gebragt, en dadelijk zonder discussie met algemeene stemmen *aangenomen*.

Het goedgekeurde adres zal den Koning worden aangeboden, door eene commissie, bestaande uit de heeren: Martens van Sevenhoven, Philipse, de Brauw, Cremers, de Jonge van Ellemeet en Villers de Pité.

Het aangenomen adres luidt als volgt:

„Sire!

1. „De kennisgeving van de voorspoedige bevalling van Hare Majesteit, Uwe beminde Gemalin, is door de Eerste Kamer der Staten Generaal met bijzondere deelneming ontvangen.

2. „Deze heugelijke gebeurtenis zal bij de Natie eene levendige blijdschap doen ontstaan. De geboorte van een Prins in Uwer Majesteits Huis zal door haar, niet minder dan door de Eerste Kamer, als een zegen van God ook voor het vaderland worden erkend. Zij zal zich vereenigen met den wensch der Kamer, dat onze geliefde Koningin spoedig hersteld en de jeugdige vorst eenmaal een sieraad zij van zijn doorluchtig geslacht en een hechte steun voor het Nederlandsche volk.

3. „De Eerste Kamer, Sire! verheugt zich, dat zij bij het eindigen harer tegenwoordige werkzaamheden nog hare ware belangstelling mag betuigen in de regtmatige vreugde van Uwe Majesteit en van het Koninklijk Huis. Zij acht zich gelukkig daarbij de aanbieding te kunnen voegen van hare zeer eerbiedige hulde, en de verzekering van hare onwankelbare trouw."

Daarop heeft de heer v. Rijckevorsel eenige bedenkingen in het midden gebragt, nopens de stenographie, en daarbij beklaagd dat de verslagen der redevoeringen in het Bijblad niet altijd getrouw waren, hetgeen o. a. nu weder het geval was met de rede, Zaturdag jl. door den Minister van Buitenl. Zaken gehouden, op wier getrouwe mededeeling hij juist had aangedrongen. De heer de Brauw, lid der gemengde commissie voor de stenographie heeft daarop het woord en o. a. te kennen gegeven, dat, geene redevoeringen in het Bijblad worden opgenomen dan die door de ...

of leden der Kamer zijn aangezien, zoodat de getrouwe opname van dezen afloop...

Na lezing en goedkeuring der notulen, wordt de vergadering gesloten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 Augustus. Gisteren heeft de algemeene opening van de zitting der departementale raden plaats gehad. Men weet reeds dat die der Seine-en-Marne, in zijne eerste zitting, zich voor de herziening heeft verklaard, speciaal van art. 45.

Op de departementale raden is geheel de aandacht gevestigd, vermits het meer en meer waarschijnlijk wordt, dat de meesten zich voor de herziening der constitutie zullen verklaren.

— De *Patrie* bevat het volgende: »Het denkbeeld om de algemeene verkiezingen voor de aanstaande Wetgevende Vergadering in December te doen plaats hebben, heeft in de politieke wereld reeds ingang gevonden. Men schrijft aan de Engelsche *Globe*, dat de hertog de Broglie het voorstel der herziening weder zal ter tafel brengen, en dat hij te gelijkertijd, ingeval van verwerping, het bovengenoemd denkbeeld als een voorstel zal aanbieden. De berigtgever in de *Globe* meent, dat zoo deze tweede motie aangenomen wordt en de nieuwe Kamer voor de herziening gestemd is, vele leden der Montagne ook aan die herziening hunne adhaesie zullen geven, vermits de bijeenroeping eener constitueerende Vergadering hun een kans van herkiezing zou opleveren. En dit is het juist wat de *Patrie* heeft pogen te beweren."

— Het demokratisch dagblad *la Voix du Proscrit* vaart hevig uit tegen de nieuwe socialistische Fransche Italiaansche en Spaansche club door Lamennais en Joly gestichte. Het orgaan van Ledru Rollin en Mazzini wordt bloedrood van toorn over de scheuring, die deze broddelaars in de kunst van zamenzweren in het demokratisch legerkamp hebben doen ontstaan. Het blad laat zich in zijne drift menig onvoorzigtig woord ontvallen, dat aan de ordelievende partij den draad der woelingen in handen geeft. Zoo leest men er o. a.: Het *Nationaal Italiaansch Comité*, door Mazzini gepresideerd, is de erkende centrale magt, welke alle revolutionnaire comités van geheel Italie onderling verbindt.

Zulke bekentenissen zijn inderdaad de beste wederlegging van de beschuldigingen van te groote strengheid, die men den Paus en den Koning van Napels dag aan dag tegenwerpt.

— In den Zwitserschen Bondsraad stelde de heer Eytel ... regering voor, ... der vreemde mogendheden, ten opzigte der vlugtelingen. Hij werd daarin ondersteund door den heer Glasson, die den bisschop Marilley beschuldigde van te Dyon vijandige plannen te smeden tegen zijn vaderland. De heer Munziger bestreed die laatste bespottelijke aantijging, en de heer Druey toonde aan dat men jegens de vlugtelingen niet te streng was geweest, vermits zij Zwitserland beleedigd en gezegd hadden dat dit land een melkkoetje was, dat men slagten moet, wanneer het geen melk meer kan geven. De motie van Eytel werd verworpen.

ENGELAND.

LONDEN, 26 Aug. De *Examiner* verzekert, dat de Napelsche gezant bij ons hof 200 exemplaren van het antwoord van den heer Mac-Farlane op de brieven van den heer Gladstone heeft doen opkoopen en ze in de hoofdstad heeft laten verspreiden.

— In eene gisteren op Osborne-House door H. M. gehouden kabinetsraad, is het parlement verder geprorogeerd tot 4 Nov. e. k.

— Na verscheiden dagen er aan besteed te hebben is het den heer Hobbs, de vermaarde Amerikaansche slotenmaker, ... het tentoongestelde slot der HH. Bramah te openen. Hij heeft alzoo de uitgeloofde belooning van 200 £ gewonnen.

— De bevolking van deze hoofdstad bedroeg op den 7 Junij 1841, 1,948,000 inwoners en op den 31 Maart ll. 2,353,000, hetwelk eene vermeerdering van 21 pCt. in 10 jaren aantoont. De vermeerdering der bevolking in Engeland en Wales bedroeg gedurende hetzelfde tijdperk 13 pCt.

— De landverhuizing gaat in Ierland op groote schaal voort. In de drie laatste dagen zijn achtervolgens drie schepen met 400, 200 en 250 landverhuizers naar Amerika vertrokken. De laatsten waren allen pachters van den markies van Lansdowne, die hun overtogt en de kosten hunner vestiging in Amerika had betaald.

— De vrees voor den aardappelenoogst in Ierland is geheel verdwenen. Er zijn wel enkele gevallen van ziekte, vooral in de omstreken van Dublin, maar over het geheel is de uitkomst allergunstigst en de opbrengst buitengewoon overvloedig; slechts de rapen zijn grootendeels verloren.

— Volgens particuliere berigten uit Noord-Amerika, bleef de algemeene aandacht op den toestand van Cuba gevestigd. Men betwijfelde het vertrek van Lopez uit New-Orleans, met twee stoomschepen en talrijke troepen. Insgelijks zijn de *meetings* in New-Orleans, in tegenspraak met de demokratische pers, zeer onbeduidend geweest. Het gouvernement der Vereenigde Staten had evenwel eenige oorlogstoomschepen naar de kust gezonden. De laatste berigten uit Havana melden, dat de onderteekenaars van de *pronunciamento* gefusilleerd en de woelingen bedaard waren. De president Fillmore had Virginia bezocht, alwaar hij zeer hartelijk ontvangen was. Aan de zuidwestelijke grenzen had men voortdurend woelingen onder de Indianen bespeurd.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 27 Aug. De gemeenteraad van Koningsberg heeft met 88 tegen 3 stemmen beslist, dat hij niet zou overgaan tot de provinciale verkiezingen voor den provincialen landdag, en heeft tevens verklaard, dat die verkiezingen nietig zouden zijn, ingevalle de minderheid daartoe meende over te moeten gaan naar aanleiding der ministerieele aanschrijving.

— Volgens de *Kölnische Ztg.* wordt de Keizer van Rusland in den aanstaanden herfst in Silezië verwacht, om met den Koning van Pruissen en den Keizer van Oostenrijk eene bijeenkomst te houden.

— Te Posen is het lokaal der *Liga Polska* gesloten, ten gevolge der hevige taal van deszelfs voorzitter.

— Een berigt uit Maintz meldt dat de heer Engelmann, een der leeraars van de Duitsch-Katholijke gemeente aldaar, naar St. Louis in Noord-Amerika is vertrokken om zijn geluk te zoeken in den handel.

— Den 25sten Augustus zijn in het stadje Gmund 42 huizen door brand vernietigd.

— De directeur van policie te Munchen, heeft op eene boete van 1 à 5 gulden verboden, aalmoezen in geld of eetwaren aan de bedelaars te geven; 't is insgelijks aan herbergiers verboden aan zoodanige lieden te tappen.

— Uit de provincie Osnabruck zijn in het afgeloopen jaar naar Holland uitgevoerd voor 180.000 thaler aan linnen en zeildoek.

— Te Kopenhagen schijnt wederom eene gewigtige ministerverandering op til te zijn. De minister van buitenlandsche zaken namelijk, de heer Reedtz, zou zijne portefeuille nederleggen en vervangen worden door den Deenschen gezant te Stokholm, Kamerheer Bille.

WEENEN, 23 Aug. Het *collegium doctorum* der theologische fakulteit alhier, dat onlangs het katholijk karakter der Weener Universiteit met zoo goed gevolg verdedigde, heeft in zijne jongste zitting van den 11 ll. besloten, eene memorie aan Z. H. den Paus het geschiedkundig en regtskundig standpunt dezer oude eerwaardige corporatie tot de Kerk uiteen te zetten, alsmede het theologisch *collegium doctorum* te Praag tot denzelfden stap uit te noodigen.

— Een eigenhandige brief van den Keizer bepaalt het standpunt van den Rijksraad en van het ministerie, als aan de kroon verantwoordelijke ligchamen.

Het ministerie en de president van den Rijksraad zijn uitgenoodigd om onderzoek te doen naar de mogelijkheid van het bestaan en van de uitvoering der Constitutie van Maart, en wijders voorstellen te doen, overeenkomstig het monarchaal beginsel.

— Te Innspruck hebben de Eerw. P. P. Jezuiten het vroeger aan hen toebehoord hebbend gebouw voor 66,500 fl. weder aangekocht.

ITALIE.

De staatkundige misdrijven houden niet op in den Kerkelijken Staat. Onlangs hadden wij den moord te melden van twee personen, Orlandi en Cesari genaamd, die op tien schreden afstands van een Franschen schildwacht doorstoken zijn. Heden berigten de dagbladen, dat de heer Potiti, directeur van policie te Pesaro, op den drempel van zijn huis met een dolk vermoord is.

— Uit Turijn wordt gemeld, dat de minister Cavour wenscht, dat de heer ... het kabinet trede. Eene deputatie van 6 bisschoppen zou bij den koning geklaagd hebben over de circulaire van Gioja van den 15 Mei en 11 Aug., strekkende om het reglement voor het hooger onderwijs ook in de seminarien in te voeren.

— De *Times* laat zich uit Turijn schrijven dat onderscheiden bisschoppen tegen de oprigting aldaar van eene kapel voor de uitoefening der Anglikaansche godsdienst geprotesteerd hebben. Wij geven dit berigt niet dan onder de meest mogelijke reserve.

— De maarschalk Radetzky werd den 21 dezer te Venetië verwacht.

BELGIE.

BRUSSEL, 27 Aug. De Senaat heeft met 44 stemmen aangenomen het budget van binnenlandsche zaken, dienst 1852; twee leden onthielden zich van de stemming. Heden heeft de Senaat de beraadslaging begonnen over de wet op de successie.

De Kamer van Vertegenwoordigers heeft gisteren het gedeelte van het wetsontwerp betreffende de openbare werken aangenomen voor zooveel betreft de oevers van de Maas.

— Gisteren morgen is in de kerk te Laeken eene plegtige zieledienst opgedragen voor Lodewijk Philips. De Koning, de Prinsen, prinses Charlotte en geheel het hof was daarbij tegenwoordig.

— Voor Russische rekening worden te Luik alle voorhanden zijnde vuurwapenen opgekocht.

— Bij te dezer dagen te Spa plaats gehad hebbende wedrennen voor Belgische en Hollandsche paarden heeft *Zaïm* van den baron van Verschuer, van Amsterdam, den prijs van 1200 fr. behaald, welke door de stad Spa was uitgeloofd.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 28 Augustus.

BEVALLEN (26 Aug): T. S. E. Otterbeek, geb. van den IJver, Z.

OVERLEDEN (25 Aug.): C. E. Henke, 56 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	pCt.	27 AUG. 4½ u.	gebl.	28 AUG. 4½ u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$58\frac{5}{8}$	$58\frac{5}{8}$	$58\frac{1}{16}$	$58\frac{5}{8}$
Dito Dito	3	$69\frac{1}{8}$	$69\frac{5}{16}$	$69\frac{1}{8}$	$69\frac{5}{16}$
Dito Dito	4	$90\frac{1}{2}$	$90\frac{1}{2}$	$90\frac{9}{16}$	$90\frac{1}{2}$
Dito Obligatien O. I.	4		$89\frac{1}{4}$		
Amortis. Syndic.	$3\frac{1}{2}$	90			
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$	$109\frac{1}{4}$	$109\frac{1}{4}$		
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien		$99\frac{5}{8}$			
[illegible], Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank	$2\frac{1}{2}$	$48\frac{9}{16}$	$48\frac{9}{16}$		
Dito bij Rotsch en Volksv		$48\frac{11}{16}$	$48\frac{11}{16}$		
FRANKRIJK, Obligatien	3	$53\frac{3}{16}$	$53\frac{1}{8}$		
SPANJE bij *Ardoin* £ 85	5	$15\frac{7}{16}$	$15\frac{1}{4}$	$15\frac{5}{16}$	
Dito Dito » 510		$15\frac{7}{16}$	$15\frac{5}{16}$	$15\frac{1}{8}$	
Dito Onbep. Stukken		$15\frac{7}{16}$			
Dito	3		$39\frac{1}{2}$	$39\frac{3}{4}$	
Dito Binnenl. 2400 P.		$35\frac{1}{2}$	$35\frac{3}{16}$	$35\frac{5}{16}$	$35\frac{1}{4}$
Coup. *Ardoins*		$8\frac{1}{4}$	$8\frac{3}{16}$		
Passive		$5\frac{1}{16}$			
Fransche Uitgest		$5\frac{3}{4}$			
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu	4				
Dito Dito		$33\frac{13}{16}$	$33\frac{11}{16}$	$33\frac{3}{4}$	
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	107	$106\frac{7}{8}$		
Dito Dito 1828 en 1829		$106\frac{3}{8}$			
Cert. bij dº. 1831 en 1833		$95\frac{1}{8}$			
Dito	$4\frac{1}{2}$	100	100	$100\frac{1}{8}$	
Dito bij *Hope*	4	$89\frac{1}{2}$	$89\frac{3}{16}$		
Dito bij *Stieglitz en Cº.*		$89\frac{1}{8}$	89		
Dito bij ... 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6	$66\frac{7}{8}$			
Cert. van dito		$67\frac{1}{8}$			
POLEN, Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. » 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		$2\frac{9}{16}$			
PRUISSEN, Aand met Lot. R. 50	*f*				
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	$77\frac{9}{16}$	$76\frac{7}{8}$	$77\frac{7}{16}$	
Dito	$2\frac{1}{2}$				
Dito Nieuwe	$2\frac{1}{2}$	40	$39\frac{13}{16}$	$39\frac{7}{8}$	
Dito Nieuwe	5	$81\frac{5}{8}$	$81\frac{1}{8}$	$81\frac{1}{4}$	
Ween. Bank bij *Goll en Cº.*					
Dito	4		$64\frac{1}{2}$		
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito » 250					
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5	$91\frac{1}{4}$	91		
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	$4\frac{1}{2}$				
MEXICO	5	$27\frac{7}{8}$	$27\frac{5}{8}$	$27\frac{7}{8}$	$27\frac{13}{16}$
VENEZUELA [illegible] pCt. nu	3		$29\frac{3}{8}$		
NEW GRENADA 6 pCt nu	$1\frac{1}{2}$	$14\frac{11}{16}$			
ECUADOR					
Grieken	5				

Polen, Cert. 4 pCt. $79\frac{1}{2}$, §.

Binnenl. fondsen hebben heden bij weinig affaire bijkans geene verandering ondergaan. De handel in vreemde fondsen was alleen in Spaansche zeer levendig, welke, inzonderheid Binnenl. 3 pCts. zeer flaauw waren met verkoopers. Metall., Russische en de meeste overige bijna onveranderd.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt., Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $56\frac{5}{16}$	Livorno	2/m.	*f* $38\frac{1}{2}$
„	zigt	„ $56\frac{1}{8}$	Napels	„	$80\frac{1}{2}$
Bordeaux	2/m.	„ $55\frac{3}{4}$	Petersburg	„	1,82
„	½/m.	„ 56	Weenen	6/w.	[illegible]
Madrid	3/m.	„ $243\frac{1}{2}$	Augsburg	„	„ $33\frac{1}{2}$
Cadix	„	„ $244\frac{1}{2}$	Frankfort	„	„ $99\frac{3}{4}$
Seville	„	„ $241\frac{1}{2}$	Hamburg	2/m.	„ $35\frac{1}{16}$
Bilbao	„	„ $242\frac{1}{2}$	„	zigt	„ $35\frac{1}{4}$
Lissabon	„	„ $41\frac{1}{2}$	Londen	2/m.	„ $11,77\frac{1}{2}$
Porto	„	„ $41\frac{1}{2}$	„	zigt	„ 11,85
Genua	2/m.	„ $46\frac{1}{8}$	Rotterdam	„	$\frac{1}{8}$

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 27 Aug. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. $54\frac{1}{2}$; 5 pc. [illegible] 1840, 5 pc. 101; Spanje Ard. 5 pc. $15\frac{1}{2}$; Binnenl. [illegible] Coupons —; Rom. Leening $75\frac{1}{2}$.

PARIJS, 26 Aug. Fransche 3 pc. 56,85; id. 4 pc. —,—; 5 pc. 95,—; 5 pc. N. —,—; Schatk. —,—; Bank-Actien 2162,50; Belg. 1840, 5 pc. —; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. 95; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. 37¼; Binnenl. 3 pc. 35½; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1849 —,—; 1851 —,—; Haïti —,—; Portugal —; Rom. Leening 76⅜.

MADRID, 22 Aug. Spanje 3 pc. 36½; Ardoins 5 pc. 17¼; Uitg. Schuld 6 2/16; Coupons 8¼.

LONDEN, 26 Aug. Cons. kont. — a —; op tijd 96⅜ a 96¼; Braz. 91 a 92; 1829/39 89 a 91; 1843 — a —; Den. 3 pc. 77½ a 78½; N. L. 5 pc. 104½ a 105½; Ecuador 3 a 3½; Gren. 14½ a 15; Uitgest. 3¾ a 4; Mexico 28⅝ a 28½; Peru 4 pc. 90 a 91; Uitgest. 43 a 43½; Portugal 5 pc. 87 a 89; 4 pc. 32½ a 33; 3 pc. 33 a 34; Rusl. 1822, 5 pc. 114½ a 115; (N.) 4½ pc. 101⅞ a 102; Spanje 5 pc. 20⅝ a 20⅞; 3 pc. 37½ a 38; Coupons — a —; Passive 5⅛ a 5¼; Holl 2½ pc. 59½ a 59¾; 4 pc. 92½ a 93; Venez. 30 a 31; Uitgest. 11 a 11½.

WEENEN, 26 Aug. Met. 4½ pc. 81¼; 5 pc. 96⅜; Bank-Actien 1235.

BERLIJN, 26 Aug. Schuldbr. 3½ pc. 89¼; Loten —; Rusl Stiegl. 4 pc. 95; Pools. 4 pc. —; Loten fl. 200 —; id. fl. 300 144½; id. fl. 500 84¼.

HAMBURG, 26 Aug. Rusl. Eng. Leen. 107½; Stiegl. 4 pc. 89½; Spanje, Buit. 3 pc. 34¼; Binnenl. 3 pc. 33⅜.

FRANKFORT, 26 Aug. Met. 5 pc. 80¼; 4 pc. 63; 2½ pc. 40¼; Bank-Actien 1240; Darmst. Loten fl. 50 82; id. fl. 25 28⅜; Badensche Loten fl. 50 60¼; id fl. 35, 35¾; Nassausche 26⅝; Holl. 2½ pc. 58⅝; Werk. Sch. 4 pc. 90¼; Sijndic. 3½ pc. 89¾.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 27 Aug. De op heden aangekondigde veilingen van ca. 6200 bn. gepelde Java Rijst, ca. 1450 b. dito dito, 550 b. gepelde Tafel en 1000 b. gepelde Aracan Rijst, hebben geen voortgang gehad, zijnde alles uit de hand verkocht, als: N°. 1 tot *f* 8¼; N° 2 *f* 7¾; N°. 3 *f* 7½; N°. 4, N°. *f* 5 en N°. 6 *f* 8; N°. 7 en N°. 8 *f* 7½; N°. 9 *f* 9½; N°. 10 *f* 7¼ en N°. 11 *f* 7.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 26 Aug. Gerst. 130/2 ℔ Libau *f* 144 kont. — 27 Aug. Moutwijn *f* 10,50; Jenever *f* 14; Amst. Proef *f* 15,25, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

LONDEN, 26 Aug. *Ruwe Suiker.* W. I. soorten even gewild, maar men handelt behoedzaam en er is heden niet meer gedaan dan 396 v. en tiersjes; in veiling waren de prijzen slap. *Geraffineerd* met weinig handel maar niet lager; de voorraad neemt toe.

Koffij. Met veel handel voor cons. en export. tot vorige stijve prijzen. Native Ceylon gold uit de hand 39 a 39 s. 6 d.; andere soorten 44 s. 6 d. a 48 s.

LIVERPOOL, 26 Aug. (*per telegraaf*). *Katoen* met veel handel voor export en op speculatie tot weder hooger prijzen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 27 Aug. H. Bok, de Leeuw, Batavia. - W. L. Bakker, Jacoba, New-York. - A. P. Schoonhoven, Visscherij, Londen. - W. Cumming, Wave, id. — Gisteren nog: A. van Aken, Hendrika Dorothea, la Rochelle.

HELVOET, 27 Aug. T. Goodburn, Giraffe, (s.) Londen. - D. Sullivan, Gannet, (s.) Liverpool. - A. Blair, Union, Boness. - W. Faberson, Orion, Goole. — Gisteren nog: D. Keus, Europa, Batavia, l. van Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Brouwershaven. - W. J. Wedge, Flora Mac Donald, Baltimore. - R. Robertsen, Ivanhoe, Leith. - C. Child, William en Ann, Shields.

UITGEZEILD:

TEXEL, 27 Aug. J. Haijes, Lord John Russell, (s.) Londen.

HELVOET, 26 Aug. T. Zwart, Burgemeester Huidekoper, (s.) Londen. - H. Gross, Camerton, (s.) Hull.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 6 Julij op 23° 11′ Z.Br., 33° 23′ W.Lengte: Christophorus Columbus, kapt. Groenewoud, van Amsterdam n. Batavia. — Den 20 Julij op 13° N.Br., 25° W.L.: Edouard Marie, kapt. Beltjes, van Rotterd. naar Batavia. — Den 23 Julij op 14° N.Br., 28° 40′ W.Lengte: Prins Hendrik, kapt. Smit, van Banjoew. n. Amsterdam.

Door de Texelsche Loodschipper J. Messelaer, van de boot N°. 5, is bij de Singels gepraaid, het schip Antonie en Eugenie, Kapt. Meijer, van Amsterdam naar Suriname.

Kapt. Keus, van Batavia in Helvoet binnen rapporteert gepraaid te hebben:

Den 18den Aug. bij het eiland Wight, Trekvogel, Kapt. den Breems, van Vlaardingen naar Lissabon.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, de Leeuw, Bok: 654 kranj. Suiker, 1,000 st. Koehuiden, James Barge.

SCHEEPS-VRACHTEN.

KONINGSBERGEN, 23 Aug. Naar Amsterdam *f* 26½ voor Rogge.

DANTZIG, 21 Aug. Naar Amsterdam, *f* 16 voor Rogge; naar Edam, *f* 15 en naar Purmerend, *f* 15½ voor Hout; vrachten gedrukt.

STETTIN, 23 Aug. Naar Holland *f* 13½ a *f* 14, voor Hout.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 28 Aug. in lading naar:

Keulen E. Hilger, Eendragt.

" H. Willmse, Colln N°. 6.

Wesel P. J. J. Balk, Vrouw Rebecca.

" J. Henke, Goede Gunst.

Manheim C. Meijer, Harmonie.

Frankfort en Coblentz F. W. Timmermann, Frankfort N°. 21.

Ludwigh. & Heilbron H. Sack, Jamais Pensé.

Mainz W. Keller, Mainz N°. 1.

Duisburg C. Scholten, Hoffnung.

Dusseldorp, Neus en Urdingen W. v. Maanen, Niederrein N°. 9.

KEULEN, 27 Augustus in lading naar:

Amsterdam Kapt Wilson Cölln N°. 3.

Rotterdam " Scholten " " 8.

Rijnhoogte: ARNHEM 27 Aug. 3 el 31 duim; KEULEN 27 " 12 vt. 11 ".

Voor de tweede Katholijke Kerk te Geneve

is bij de Redactie van *de Tijd* op nieuw ontvangen:

Van A. R. D. een muntbillet *f* 100. Met het vroeger opgegevene te zamen *f* 967,53½.

Tot leniging van de ontzettende ramp te Haaksbergen.

is bij de Redactie van *de Tijd* ontvangen:

Van N. *f* 5.

ADVERTENTIEN.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.